

Riktlinje för Köpings
kommuns
trygghetsskapande
och
brottsförebyggande
arbete 2024 - 2026

© Köpings kommun

Rapporten skriven av

Lena Dahl-Nielsen, 2023-11-09

Antagen av:

Klicka och skriv nämnd, datum och §

Innehåll

Bakgrund	4
Syftet	4
Mål.....	5
Vem omfattas av riktlinjen	5
Metod	6
Effektiv samordning för trygghet – EST	6
Brottsförebyggande rådet – BRÅ	6
Strategiskt råd - Lokalt brottsförebyggande råd (BRÅ)	6
EST-grupp kommuner mot brott.....	7
OP Lägesbild	7
Medborgardialog	7
Medborgarlöfte.....	8
Stora samverkansgruppen.....	8
Våldsbejakande extremism	8
Välfärdsbrottslighet	8
Grannsamverkan	9
Trygghetsvandringar	9
Länsstyrelsen.....	9
Ansvar	10

Bakgrund

I Köpings kommun handlar det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet om att Köping är en hållbar, trygg och inspirerande kommun som ger förutsättningar för livskvalitet. Vi som bor, lever och verkar här tar ansvar för och bidrar till att samhället är tryggt för alla.

Kommunfullmäktige har antagit en säkerhetspolicy som beskriver den politiska viljeinriktningen och mål inom området.

Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete är allt som vi som individer och samhälle kan göra för att förhindra att brott sker och för att människor inte ska känna sig otrygga. Arbetet handlar också om att motverka organiserad brottslighet.

Riktlinjen för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet utgår utifrån Kommunfullmäktiges mål 2020-2027 och lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Bestämmelserna i denna lag syftar till att säkerställa att kommuner utifrån ett kunskapsbaserat underlag tar ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder och tar visst ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen.

Syftet

Riktlinjen är en gemensam plattform för inriktning och samarbete kring det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet för Köpings kommunkoncern. Syftet är att skapa förutsättningar för ett strukturerat och långsiktigt arbete som anpassas till samhällsutvecklingen och bedrivs samordnat och kunskapsbaserat mot aktuella läges- och problembilder.

Det interna samarbetet inom kommunkoncernen såväl som samarbetet med ansvariga myndigheter, näringsliv och civilsamhället är otroligt viktigt för att nå framgång. Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet är ingenting som någon klarar ensam, utan ett arbete som hela samhället kan bidra till och där olika typer av verksamheter kompletterar varandra och fyller en viktig funktion. Arbetet ska i så stor utsträckning som möjligt integreras i det ordinarie arbetet.

Kommunens brottsförebyggande råd, BRÅ leder det lokala trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Rådet består av representanter från bland annat kommunen, polisen, näringslivet. Rådet träffas fyra gånger per år där man diskuterar nuvarande lägesbild, analys och pågående brottsförebyggande åtgärder.

Mål

Målet med det lokala trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet är att:

- Köpings kommun ska vara en säker och trygg kommun för invånarna och de som vistas i kommunen
- säkerställa att störningar och egendomsförluster är så få som möjligt inom kommunkoncernens verksamheter.
- med stöd av bland annat rapporterna i inrapporteringsystemet få en gemensam lägesbild.
- kommunkoncernen tillsammans med näringslivet, föreningslivet och civilsamhället erbjuder aktiviteter till barn och unga.
- stödja kvinnojourns verksamheten och nattvandring.
- samverka tillsammans med polisen i barn- och ungdomsfrågor, för att tidigt fånga upp och minska antalet unga som rekryteras till brottslig verksamhet.
- erbjuda föräldrar information om ungdomssituationen, föreläsningar i aktuella frågor och föräldrastöd/föräldrautbildning.
- arbeta strukturerat och kunskapsbaserat mot välfärdsbrott.

Vem omfattas av riktlinjen

Riktlinjen gäller för hela kommunkoncernen i Köpings kommun 2024 – 2026.

Metod

Effektiv samordning för trygghet – EST

Kommunens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete sker främst genom samverkan mellan polisen men också med berörda externa aktörer. Arbetet sker utifrån det tecknade samverkansavtalet med polisen. Arbetets inriktning utgår från samverkansavtalets utsedda fokusområden genom EST gruppen. EST står för effektiv samordning för ökad trygghet och är ett systematiskt arbetsätt för samverkan mellan, i första hand, kommun, polis och fastighetsbolag för ökad trygghet.

Brottsförebyggande rådet – BRÅ -nationellt

Myndigheten brottsförebyggande rådet verkar för att brottsligheten ska minska och tryggheten ska öka i samhället. Detta görs genom att sprida kunskap om brottslighet, brottsbekämpning och brottsförebyggande arbete.

Strategiskt råd - Lokalt brottsförebyggande råd (BRÅ)

Brottsförebyggande rådet är ett organ för överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan företrädare för myndigheter, näringsliv och kommunens styrelser och nämnder.

Avsikten med rådet är att, genom att arbeta brottsförebyggande arbete, skapa en trygg kommun för alla boende, besökare och näringsidkare.

Rådets främsta uppgift är att:

- kartlägga och analysera brottsligheten i kommunen
- lyfta fram problemområden/problembilder och föreslå åtgärder
- underlätta samarbetet mellan olika förvaltningar och organisationer
- samordna brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser, både inom kommunen och i samverkan med övriga samhällsaktörer.

Sammansättning av rådet

Brottsförebyggande rådet är organisatoriskt knutet till kommunstyrelsen och består av förtroendevalda, tjänstemän och externa aktörer som representerar olika delar av samhällsfunktionerna i Köpings kommunkoncern. Kommunfullmäktige utser ordförande i brottsförebyggande rådet.

EST-grupp kommuner mot brott

Gruppen fungerar som en samordningsgrupp. Gruppen är länken mellan brottsförebyggande rådet och arbetet som utförs i ordinarie linjen, arbetet utifrån medborgarlöftet och sammanställning från den operativ lägesbilden.

EST gruppen skall arbeta utifrån lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

Enligt lagen ska kommunen vartannat år:

- ta fram en lägesbild över brottsligheten för att beskriva brottslighetens omfattning, konsekvenser och orsaker.
- utifrån lägesbilden ska kommunen ta ställning till åtgärder och besluta om en åtgärdsplan vartannat år som regelbundet följs upp.

Gruppen ska samt arbeta strategiskt med att planera, utforma och följa upp arbetet samt besluta om vilka fokusområden ska prioriteras i medborgarlöftet.

Sammanställande för EST gruppen är kommunens säkerhetssamordnare. Vid behov utses arbetsgrupper.

OP Lägesbild

Genom verksamheternas rapportering i inrapporteringsystemet kan kommunen effektivt rikta resurser mot utsatta områden i brottsförebyggande syfte. Inrapporteringsystemet är ett system för brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete i samverkan där kommunen, polis, Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD) och väktarbolag samt medborgare kan rapportera in otrygghet och händelser i samhället. Var fjortonde dag genomförs lägesbildsmöte där rapporter från inrapporteringsystemet lyfts tillsammans med lokala polisens lägesbild.

Medborgardialog

Medborgardialoger är ett sätt för de som verkar och bor i området att påverka eller bli delaktiga i kommunens och polisens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Medborgarna är experter på sitt bostadsområde och deras erfarenhet och kunskap är viktiga delar för att få en fördjupad lägesbild. Medborgardialoger kan genomföras på många olika sätt, exempelvis genom enkäter, trygghetsvandringar, intervjuer, fokusgrupper och liknande.

Medborgarlöfte

När kommunen och polisen skapat en lägesbild, bland annat genom dialoger med medborgarna, fattas beslut om vad som ska prioriteras. De fokusområden som kommunen och polisen beslutar att prioritera och gemensamt arbeta med, framgår i medborgarlöftet. Med utgångspunkt av fokusområdena skapas aktiviteter och åtgärder som kommunen, polisen och andra aktörer arbetar med, både enskilt och tillsammans, under kommande år. Medborgarlöftet ska följas upp och kommuniceras med medborgarna.

Stora samverkansgruppen

I Stora samverkansgruppen ingår chefsrepresentanter från Utbildningsförvaltningen, Kultur och folkhälsoförvaltningen, Social och arbetsmarknadsförvaltningen och Vård och omsorgsförvaltningen tillsammans med Polismyndigheten.

Samverkansforumet syftar till en nära samverkan för att erbjuda kommunens barn och unga bra förutsättningar och goda uppväxtvillkor.

Inom ramen för Stora samverkansgruppen finns flera arbetsgrupper som arbetar med barn och unga i Köpings kommun.

Våldsbejakande extremism

Arbetet syftar ytterst till att förebygga ideologiskt motiverad brottslighet och terrorism och är en del av det brottsförebyggande arbetet i stort, se mer i riktlinje för arbete mot våldsbejakande extremism.

Välfärdsbrottslighet

Den koncernövergripande lägesbilden identifierar välfärdsbrott som ett område där kommunens arbete behöver utvecklas och samordnas bättre. Den välfärdsbrottslighet som Köpings kommun riskerar att utsättas för skadar förtroendet för samhället, dränerar Köpings kommun på resurser, finansierar annan grov brottslighet och får konsekvenser för tryggheten genom att den drabbar enskilda.

Välfärdsbrottslighet innebär ett angrepp mot samhällets gemensamma skyddsnet. Det drabbar främst de individer som är i störst behov av samhällets insatser, som exempelvis barn, äldre, personer med funktionsnedsättning eller personer som har en sjukdom som gör att de är

förhindrade att arbeta. Den eller de som felaktigt utnyttjar välfärdssystemet tömmer inte bara systemet på dess resurser utan undergräver även förtroendet för samhällets institutioner.

Grannsamverkan

Grannsamverkan grundar sig i att de som bor i ett område tillsammans utövar social kontroll i området, det vill säga att de boende bevakar området tillsammans. Detta kan i sin tur minska olika brott som till exempel inbrott och skadegörelse.

Trygghetsvandringar

Trygghetsvandringar innebär att en grupp människor går igenom ett område och systematiskt inventerar det ur trygghetshänseende. I processen ingår att ta fram förslag på åtgärder för att öka tryggheten. Projektet har sin grund i grannsamverkan. Grundtanken är att de som bor och arbetar i området, representanter från kommunen, företrädare för lokala föreningar, bostadsbolag, politiker och polis ska medverka på vandringen. Detta då de har störst kännedom om området och att deras erfarenheter är viktiga att ta tillvara. Trygghetsvandringar genomförs när den lokala lägesbilden påvisar ett behov av det.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har ansvaret för att stödja och bidra till regional samordning av det brottsförebyggande arbetet. I uppdraget ingår att:

- stödja utvecklingen av ett kunskaps- och problembaserat lokalt och regionalt brottsförebyggande arbete,
 - bidra till att samarbete och erfarenhetsutbyte mellan berörda aktörer utvecklas på lokal och regional nivå för att förebygga brott,
 - stödja kompetensutveckling och gemensamma tvärssektoriella utbildningsinsatser inom det brottsförebyggande området
 - stödja och initiera kommunöverskridande brottsförebyggande åtgärder.
- Köpings kommun deltar i Nätverk LänsBrå regionalt vilket leds av Länsstyrelsen Västmanlands län.

Ansvar

Kommunfullmäktige beslutar om riktlinjer för trygghetsskapande och brottförebyggande arbete och delegerar uppföljning utifrån riktlinjen för hela kommunkoncernen till Kommunstyrelsen.

Säkerhetsavdelningen ansvarar för att frågor om trygghetsskapande och brottförebyggande arbete förs upp på agendan på Koncernledningsgruppens (KLG) agenda.

Samtliga verksamheter i kommunkoncernen har till uppgift att delta i arbetet i de forum och samverkansstrukturer som inrättas i syfte att samordna och utveckla arbetet.